

RESTAURATORI töövahendite hulka kuuluvate viimistlusvahendite jada: vahad, peitsid, õlid, õlivahad, lakid ja värvid. FOTOD: RAUL MEE

siiski meeles pidada, et kui mööbli pinda on juuba mesilasvahaga töödeldud, siis muude sünteetiliste lakkide ja peitsidega enam toimetada ei saa ning mööbli toon jääb samaks.

“Näiteks vana talu viljavakk võib olla tükkeid täis ja puidu pind on poorne. Kui sealt püüda mesilasvaha maha pesta, kraapida ja lihvida, saab selle küll kätte, aga asi on rikutud,” hoiatas restauraator.

Mesilasvaha on kerge veekindlusega: niiske lapiga võib tolmu pühkida, ent seisva vee plekid jäävad näha. Õnneks on plekkide remont üsna lihtne: natuke vaha ja fööni ning asi on taas korras.

Veekindlad õlid ja õlivahad. Tootjad pakuvad mitmesuguseid spetsiaalselt mööbli jaoks mõeldud õlisid ja õlivahasid. Tööprotsess on üldjoontes sama kui teiste vahendite puhul: õli kantakse mööblile pintsliga või käsna ning eesmärk on puit küllastumiseni õliga täita.

“Kui õliga vähe töödelda, saab mati pinna, kui palju, siis hakkab ese kergelt läikima ja tulemus võib meenutada isegi lakitud pinda,” lausus Vainküla. “Veekindlus sõltub aga konkreetsest tootjast.”

Traditsioonilised lakid. Traditsioonilisim viimistlusvahend vana mööbli tarvis on pintsliga peale kantav šellaklakk, mis on oma olemuselt piirituses lahustuv looduslik vaikaine. “Seda on hea töödelda ja lihtne kasutada, ta teeb

Ä Taust Viimistluseks mõeldud vahendid

**PEITSID
VAHAD JA ÕLID
SÜNTEETILISED JA NATU-
RAALSED LAKID:** naturaalsed lakid on näiteks šellaklakk ja linaõlilakk
**SÜNTEETILISED JA NATU-
RAALSED VÄRVID**

puidu pinna ilusaks ja läike sügavaks,” loetles Tõnu Vainküla šellaklaki eeliseid. “Paraku puudub sel eriline veekindlus. Näiteks laua pealispilaati pole sellega mõtet katta. Sageli olemegi teinud nii, et laua plaadi oleme kaitsnud õli või õlivahaga, laua jalad aga šellaklakiga,” lisas restauraator.

Pintsliga šellaklaki piki kiudu peale kandes saab seda teha paar-kolm korda, edasi võib tulemus jääda laiguline, kuna iga järgmine kiht hakkab eelmist sulatama.

“Iga kiht tuleb peale kanda eelmisest kiiremini. Kindlasti ei tohi lakk jääda kuskilt voolama, muidu tekivad kuivades inetud randid,” rõhutas ta.

Iga šellaklaki kihi vahele tehakse väike vahelihv, et laki pinda siluda. Tegelikult võib ka viimasele kihile metallvillaga lõpplihvi anda. Ideaalse tulemuse loob siinkohal poleerimise võte, aga seda on kodus keeruline teha.

Mõnikord kasutatakse vanal mööblil sünteetilisi lakke: siinkohal soovitas Tõnu Vainküla eelistada lahustipõhiseid ehk alküüdlakke, mis ei lahusta lakikihi all olevat sünteetilist ega vesipeitsi.

“Nende lakkide värvitoon ei muuda puitu kalgiks, kuigi tulemus jääb toonilt külmem kui šellaklaki puhul,” lausus ta. “Veepõhiseid lakke on vesipeitsile keerulisem kanda, kuna need hakkavad vesipeitsi lahustama ja tulemus võib jääda laiguline, eriti suure pinna puhul. Vesilakk ka märgab puitu.”